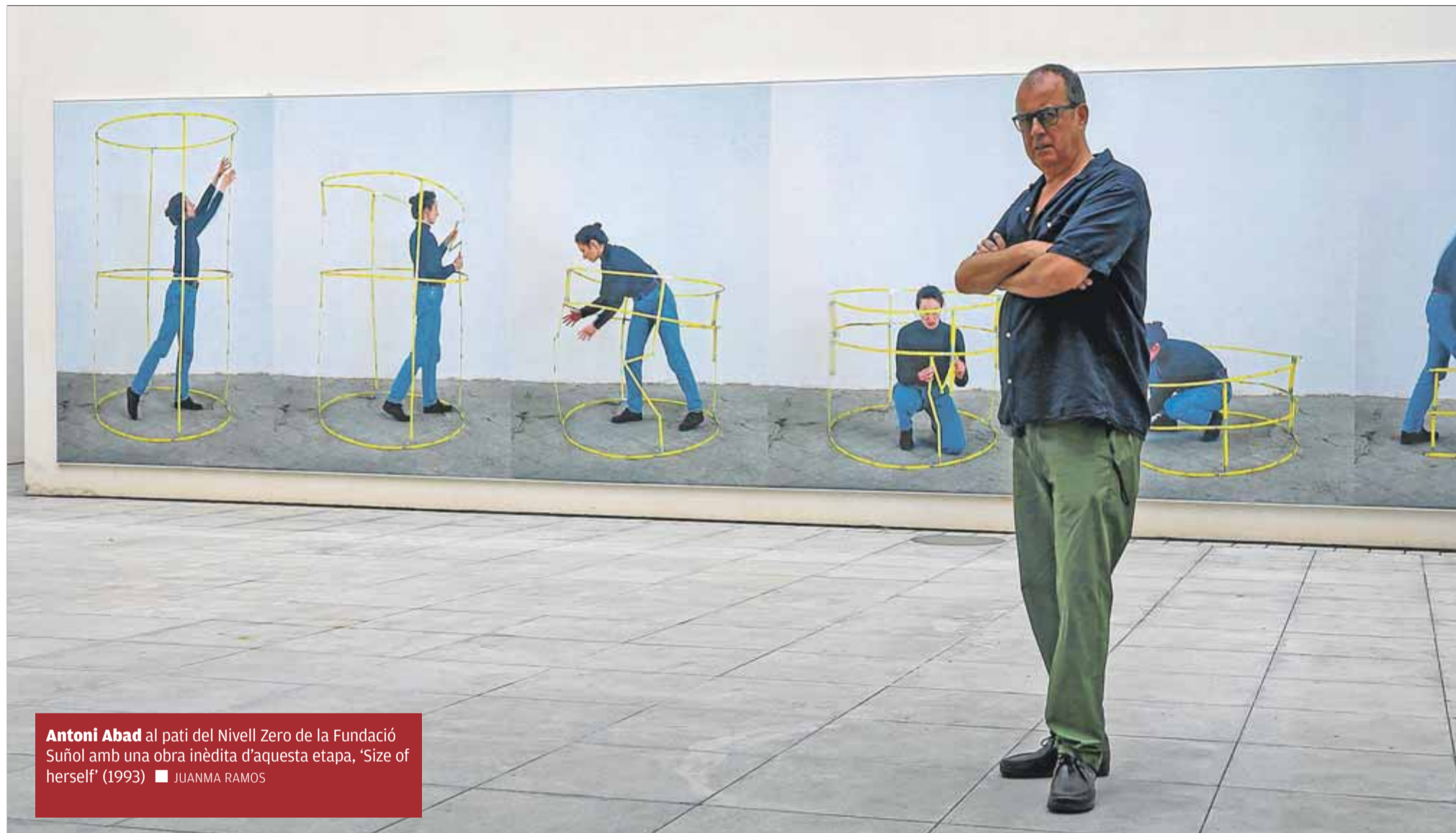

Cultura i Espectacles

El passat d'Antoni Abad

Antoni Abad al pati del Nivell Zero de la Fundació Suñol amb una obra inèdita d'aquesta etapa, 'Size of herself' (1993) ■ JUANMA RAMOS

La Fundació Suñol rescata l'era analògica de l'artista Antoni Abad, just abans de fer el salt pioner a l'art digital, i exposa una sèrie de treballs seus poc coneguts

La mesura de la vida

Maria Palau
BARCELONA

L'11 d'agost de 1994, l'artista Antoni Abad (Lleida, 1956) va escriure una llista de totes les rutines que va fer al llarg del dia. Res que no fem la resta de mortals. "Despertar-se, llevar-se, pixar, dutxar-se, rentar-se les dents, vestir-se..." i, ja de nit, "posar el televisor, canviar de canal repetidament, apagar el televisor, llegir unes planes de Vasari, posar el des-

pertador, apagar el llum i adormir-se." Li va acabar sortint un text d'unes 600 paraules que va disposar en una única línia i les va apamar. La distància recorreguda en cada una de les activitats quotidianes es va traduir en un conjal escultòric dels pams fosos en alumini, a la manera de la relíquia d'un sant. I els va posar a la venda per calibrar-ne el ressò.

A principi dels anys noranta, Abad es va obsessionar a mesurar-ho tot: el

seu propi cos i el dels altres, l'estudi on treballava, però també l'aire, els sentiments i els moments més insignificants d'un dia qualsevol. O els aparentment més importants per a un artista que s'està obrint camí: els del seu èxit comercial. "No entenia el món, volia saber qui era jo i vaig pensar que una manera de sortir-me'n podia ser amb l'ajut de patrons." Obviament, tot plegat era una metàfora regada d'ironia sobre el

mantra de la inutilitat de l'art en les coses pràctiques de la vida, els càlculs especulatiu del mercat i, a recer d'aquest, la sacralització de l'artista per poder-lo capitalitzar.

Abad va fer aquest viatge matemàtic amb el suport de les seves mans i dels seus peus, però també es va proveir de metres de fuster tradicionals i eines de topògraf per crear una sèrie d'obres que no va tenir mai l'ocasió d'exposar, més enllà d'alguna peça

solta i desplaçada de les altres que hi donaven un sentit global. No era llavors l'artista que avui coneixem, un puntal de l'art digital. El seu univers creatiu estava aliat amb el tangible. Però no tardaria a defenestrar-lo. De fet, les fileres de dits amidant el seu moviment diari van ser l'última escultura que va crear abans d'entrar de ple en el videoart, primer, i en una nova dimensió creativa de la qual en va ser un pioner, després i en-

cara ben desperta: l'ús de la tecnologia, sobretot la de la telefonia mòbil, per teixir comunitats humanes rebels amb el sistema i solidàries amb la seva causa comuna. Abad va ser un visionari de les formes de comunicació i de relació de les xarxes socials virtuals molt abans de la seva irrupció.

L'Abad de l'era analògica emergeix en l'exposició *Mesura x mesura*, comisariada per Eugeni Bonet, que presenta el Nivell Zero

L'APUNT

Centenari del pres polític més famós

Lluís Llord

Avui fa 100 anys que va néixer Nelson Mandela. Va morir el 5 de desembre del 2013, després d'una vida dedicada a lluitar contra l'apartheid. El 1994 va aconseguir ser president de Sud-àfrica, però abans va passar 27 anys a la presó. Angle Editorial participa en una iniciativa en què avui, de manera simultània a 26 països, es presenta el llibre *Cartes des de la presó*, editat

per Sahn Venter, amb un prefaci de la neta del líder, Zamaswazi Dlamini-Mandela i, en català, traduït per Ricard Vela i Carles Miró. A través de 255 cartes, la majoria inèdites, coneixem el pensament polític i pacifista, la lluita a favor dels drets humans, les relacions amb la família i els amics, i el dia a dia a la presó d'un dels presos polítics més famosos de la història.

Anna Carreras ha reescrit la seva primera novel·la, 'Camisa de foc', per treure obstacles al lector

Contra l'excés de Carreras

Xavier Castellón
GIRONA

"Vaig voler fer una primera novel·la on pogués posar tot el que sabia en aquell moment, com qui va a fer un examen per treure matrícula. I el resultat va ser un llibre infumable que ara llençaria a les escombraries", afirma amb rotunditat l'escriptora i traductora barcelonina Anna Carreras sobre el seu debut literari, *Camisa de foc* (Empúries, 2008), que, en una decisió fins ara presa per pocs autors, ha reescrit completament per modificar-ne el llenguatge i l'estil, no la història que explica, i el resultat és *Camisa de foc (versió 2018)*, que ha publicat l'editorial Navona. Aquesta nova versió, en la qual Carreras es va proposar sobretot "eliminar tot allò que pogués entorpir la lectura i obligar el lector a llegir amb el diccionari a la mà", ha coincidit també amb el 200 aniversari de la publicació del clàssic *Frankenstein*, de Mary Shelley, novel·la amb la qual *Camisa de foc* té algunes connexions argumentals. La seva protagonista, malalta d'amor i de desig, assassina i trosseja diversos homes amb patologies diferents per intentar reconstruir, amb fragments de tots ells, el rostre del seu misteriós i idealitzat amant. Una història prou suggeridora que, a pesar dels aspectes formals que ara qüestiona amb contundència la seva pròpia autora, va ser "una entrada bomba" en el panorama literari. Es va exhaurir molt ràpid i no es va reedi-

Anna Carreras, autoretratada ■ A.C.

tar. Durant la dècada posterior, Carreras ha publicat cinc llibres més, n'ha traduïts uns quants, ha participat en un parell de reculls de relats col·lectius —*Assassins de Girona* i *Sangassa*— i col·labora en les pàgines d'opinió d'El Punt Avui. Ha canviat sovint d'editorial i de gènere, per evitar que l'encasellin.

Carreras va afrontar la reescriptura de *Camisa de foc* a proposta de l'editor de Navona, Pere Sureda, i sense altres interessos que no fossin "purament d'ofici". La novel·la estava

estructurada com un "trencaclosques literari postmodern", amb forma d'expedient psiquiàtric que conté "un parell de poemes, un relligat que sembla una novel·la, amb la història i patologia de cadascun dels amants, i

Carreras ha traduït al català la nova novel·la de Santi Balmes i el considera una gran inspiració

un sobre que conté una carta d'amor dirigida a George G", i amb tots aquests elements es reconstrueix la història de la "dona d'ombra-cansada". Carreras no renega del concepte de trencaclosques, però sí d'altres excessos: "Va ser potser un excés de Carreras, un excés de postmodernitat. Vaig intentar establir una correspondència, que no més existia al meu cap, entre els teoremes matemàtics més antics i les malalties mentals més modernes. En aquesta nova versió he eliminat la part matemàtica i he intentat desestigmatitzar la part psicològica. Ha estat com un llibre nou, que l'autora no es pren com a seu, i això m'ha permès tenir més empatia amb el lector. Jo ara sí que el voldria llegir."

Tot aquest procés de reescriptura "de la primera a l'última paraula", Anna Carreras l'ha fet amb "la banda sonora de Love of Lesbian". Té una explicació, més enllà dels gustos musicals: Carreras ha traduït al català la novel·la *El hambre invisible / La fam invisible*, de Santi Balmes, cantant de Love of Lesbian, que Planeta i Columna publicaran el 19 de setembre. "No he fet una traducció de Santi Balmes: he sigut Santi Balmes parlant en català", remarca Carreras, que ha trobat una gran inspiració en Balmes pel seu "amor cap al llenguatge com a sistema d'autoconeixement i de coneixement del món" i el considera també "el millor psiconauta d'aquest país, amb un cervell hiperactiu i un cor gegant". ■

En aquest primer experiment de creació compartida el repte va ser forjar un catàleg de pensaments per als anodins llocs de pas. Per exemple, els ascensors o les escales mecàniques i els passadissos del metro. Abad va substituir la lògica numèrica d'una unitat de mesura per unes frases motivadores: *Pren-te un minut de tolerància, d'utopia, d'encís, de desig, d'imaginació...* Uns manifestos de vida que ara travessen els espais de trànsit del centre d'art de l'Eixample, amb una proclama més protagonista que les altres, que s'ha escolat al pati, i que és de plena actualitat: *Pren-te un minut de dissidència*.

Als anys noranta, l'artista es va obsessionar a amidar-ho tot: el seu cos, l'aire, els sentiments...

Per a la Fundació Suñol ha estat ben natural acollir aquest ignorat Abad dels noranta perquè també va participar de la seva gestació quan encara no havia ni obert al públic. L'artista lleidatà va recórrer al col·leccionista Josep Suñol per a un d'aquests assortiments de mesuraments. En aquest cas, d'obres d'art mestres. De la col·lecció que s'acabaria exhibint a l'edifici del passeig de Gràcia, llavors en obres, en va fitxar la mítica *Butaca* (1987) d'Antoni Tàpies, que va enteranyinar de cintes mètriques. El mateix va fer, tot i que sobre plànol, en una nau sencera del Museu del Prado.

Abad ha fet un llarg recorregut en el *new media art* (l'art dels nous mitjans), reconegut internacionalment, però mai ha dit que el divorci amb l'objecte sigui definitiu. I encara menys ara que té una filla de set anys que entreté amb manualitats. "Torno a sentir la necessitat de tocar matèria. Veurem cap a on em porta...", avisa. ■

de la Fundació Suñol fins al 8 de setembre. No és només una oportunitat per conèixer aquests treballs tan poc coneguts, alguns directament inèdits, sinó també per descobrir alguns gestos i accions premonitòries de la que seria la seva trajectòria més celebrada.

Va ser decisiu el seu pas pel The Banff Centre for the Arts, al Canadà. Als seus companys de residència els va involucrar en el projecte que va anomenar *Mesures d'emergència*, amb la mateixa actitud que temps després implicaria col·lectius de persones marginades, de gitans passant per prostitutes a discapacitats físics, en unes il·lusionadores aventures per fer-se sentir, per fer-se veure i, al cap i a la fi, per fer-se valer en una societat de cànon únic i tancat que no accepta la diversitat i s'acarnissa amb la vulnerabilitat.

